

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Aralık 2022

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2021 yılının Aralık ayında 3.174 milyon dolar açık veren cari denge, 2022 yılının aynı ayında 5.910 milyon dolar açık verdi. Böylece 2022 yılı Kasım ayında 46.033 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Aralık ayında 48.769 milyon dolara yükseldi.

Cari açığın yükselmesinde; ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının, 2022 yılı Aralık ayında önceki yılın aynı ayına göre 3.043 milyon dolar artarak 8.089 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi kaynaklı girişler, 2021 yılı Aralık ayına göre 188 milyon dolar artarak 2.498 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, önceki yılın aynı ayına göre 17 milyon dolar azalarak 533 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2021 yılı Aralık ayında 112 milyon dolar net giriş kaydedilen ikincil gelir dengesi kaleminde, 2022 yılının aynı ayında 214 milyon dolar net giriş yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aralık

Aylık	2021	2022	Yıllık Değ.
İhracat	22.403	22.880	2,1%
İthalat	-27.449	-30.969	12,8%
Ticaret Dengesi	-5.046	-8.089	60,3%
Hiz. Gelir	5.967	7.286	22,1%
Hiz. Gider	-3.657	-4.788	30,9%
Hiz. Dengesi	2.310	2.498	8,1%
Birincil Den.	-550	-533	-3,1%
İkincil Den.	112	214	91,1%
Cari Denge	-3.174	-5.910	86,2%
12 Aylık			
İhracat	224.686	253.379	12,8%
İthalat	-253.999	-343.098	35,1%
Ticaret Dengesi	-29.313	-89.719	206,1%
Hiz. Gelir	61.408	89.989	46,5%
Hiz. Gider	-29.596	-40.185	35,8%
Hiz. Dengesi	31.812	49.804	56,6%
Birincil Den.	-10.679	-8.497	-20,4%
İkincil Den.	948	-357	A.D.
Cari Denge	-7.232	-48.769	574,4%

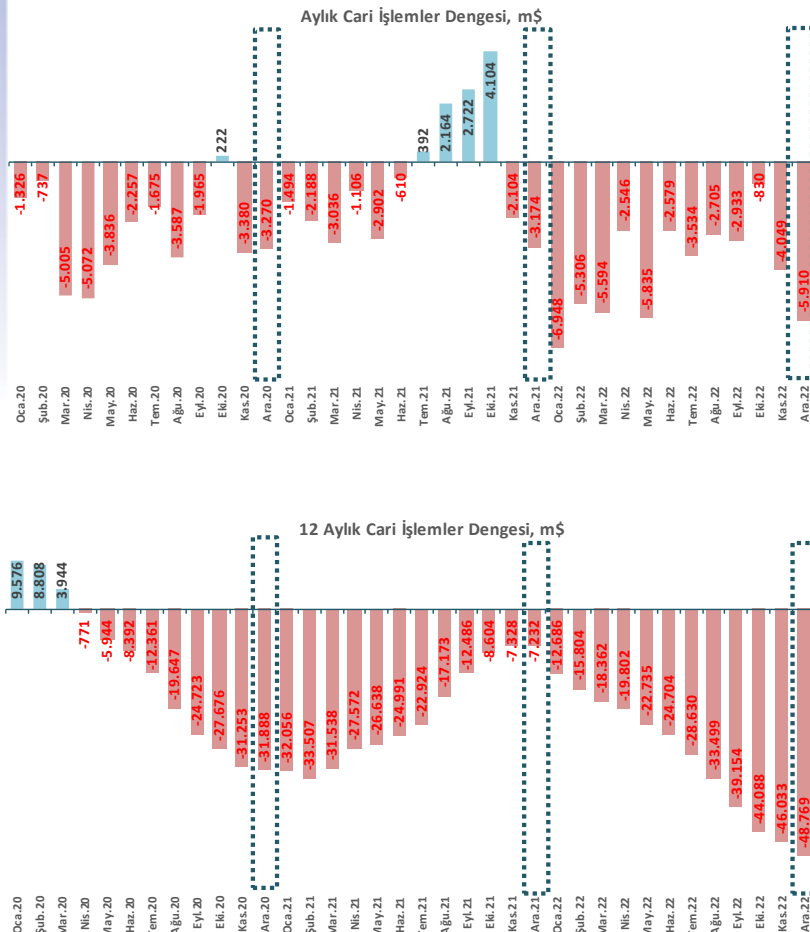
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.326	-1.494	-6.948	118,9%	365,1%
Şubat	-737	-2.188	-5.306	-23,6%	142,5%
Mart	-5.005	-3.036	-5.594	5,4%	84,3%
Nisan	-5.072	-1.106	-2.546	-54,5%	130,2%
Mayıs	-3.836	-2.902	-5.835	129,2%	101,1%
Haziran	-2.257	-610	-2.579	-55,8%	322,8%
Temmuz	-1.675	392	-3.534	37,0%	A.D.
Ağustos	-3.587	2.164	-2.705	-23,5%	A.D.
Eylül	-1.965	2.722	-2.933	8,4%	A.D.
Ekim	222	4.104	-830	-71,7%	A.D.
Kasım	-3.380	-2.104	-4.049	388%	92%
Aralık	-3.270	-3.174	-5.910	46,0%	86,2%
Ocak - Aralık	-31.888	-7.232	-48.769		574,4%

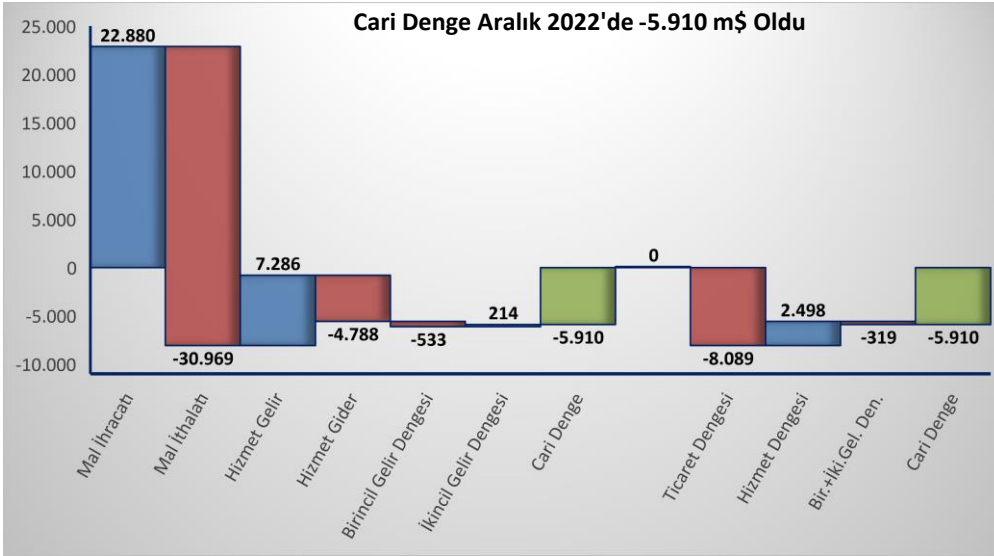
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	9.576	-32.056	-12.686	75,4%	-60,4%
Şubat	8.808	-33.507	-15.804	24,6%	-52,8%
Mart	3.944	-31.538	-18.362	16,2%	-41,8%
Nisan	-771	-27.572	-19.802	7,8%	-28,2%
Mayıs	-5.944	-26.638	-22.735	14,8%	-14,7%
Haziran	-8.392	-24.991	-24.704	8,7%	-1,1%
Temmuz	-12.361	-22.924	-28.630	15,9%	24,9%
Ağustos	-19.647	-17.173	-33.499	17,0%	95,1%
Eylül	-24.723	-12.486	-39.154	16,9%	213,6%
Ekim	-27.676	-8.604	-44.088	12,6%	412,4%
Kasım	-31.253	-7.328	-46.033	4,4%	528,2%
Aralık	-31.888	-7.232	-48.769	5,9%	574,4%

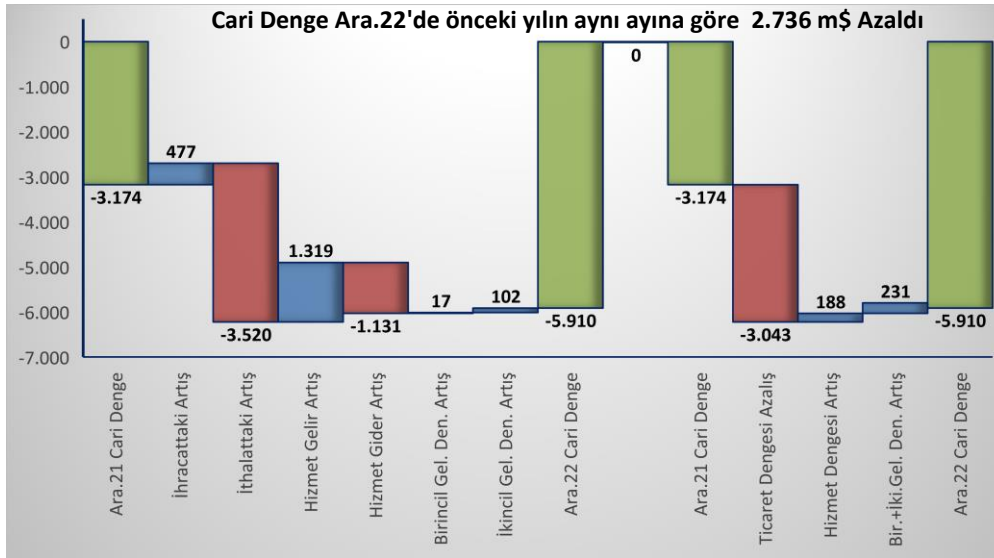
Kaynak: TCMB

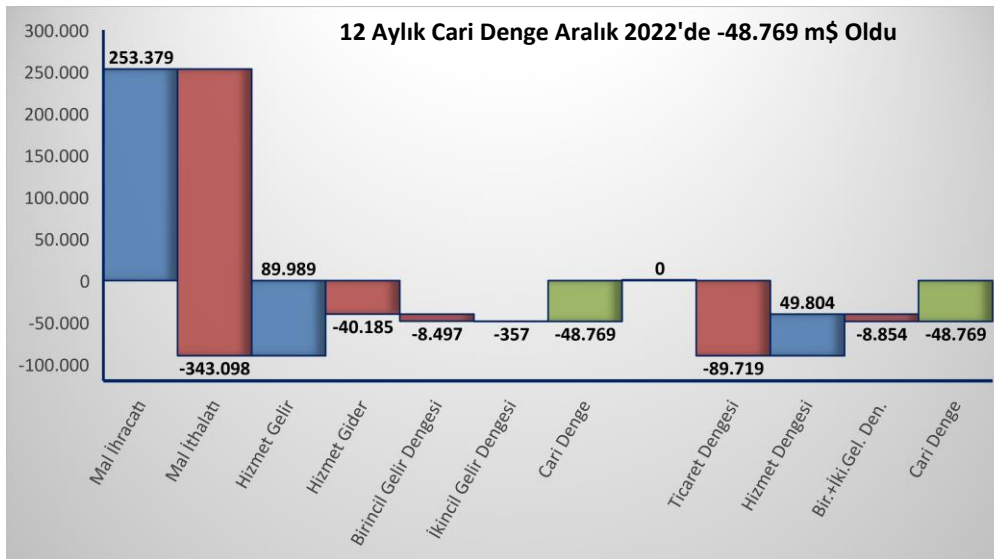
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

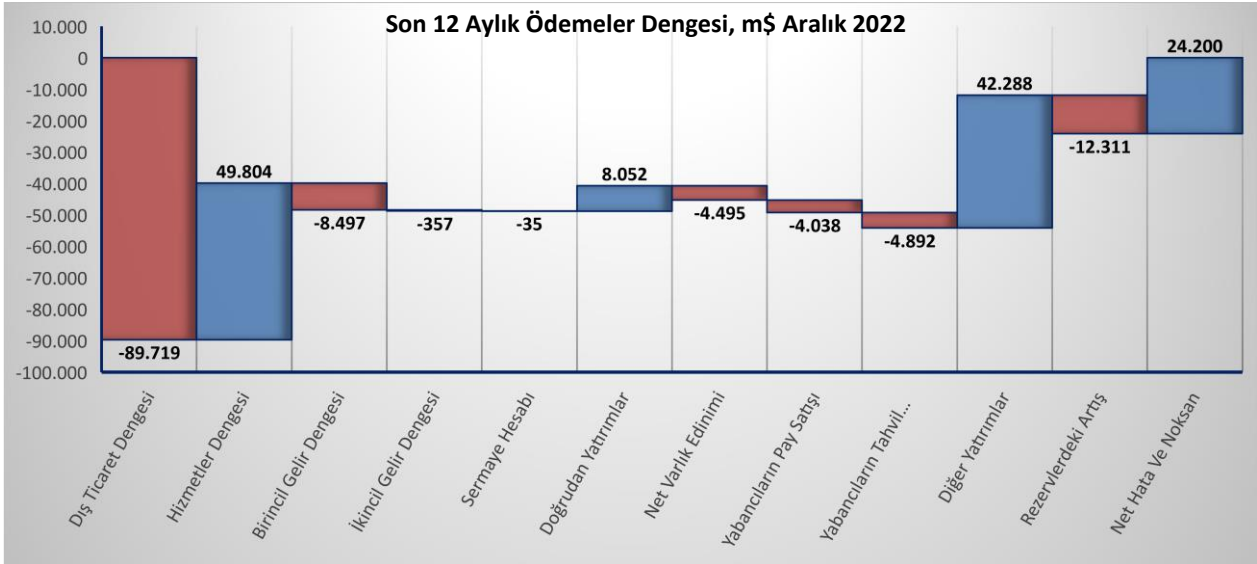
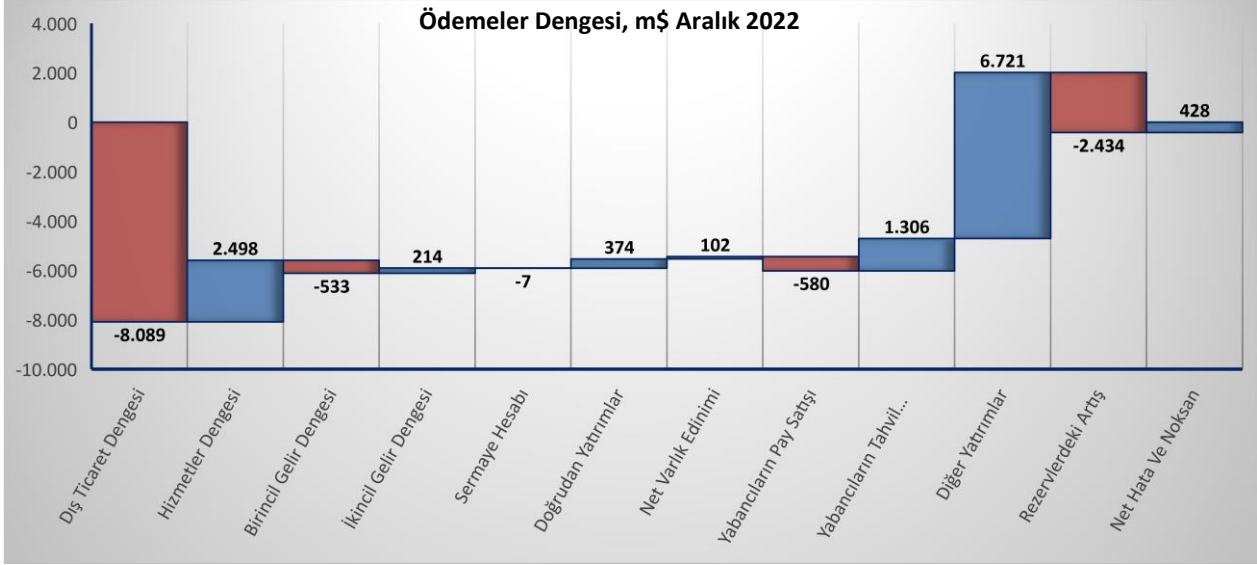
2022 yılı Aralık ayında 22,9 milyar dolar ihracat yapılırken, 31,0 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 8,1 milyar dolar açık verdi. 7,3 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken, 4,8 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 2,5 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesininin 0,3 milyar dolar açık vermesiyle 2022 yılı Aralık ayında cari denge, 5,9 milyar dolar açık verdi.

2021 Aralık ayında 3,2 milyar dolar açık veren cari dengenin, 2022 yılı Aralık ayında 5,9 milyar dolar açık vermesinin temel sebebi dış ticaret açığının 3,04 milyar dolar artmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 477 milyon dolar ve ithalat 3,5 milyar dolar artış gösterdi ve böylece dış ticaret dengesi 3 milyar dolar azalarak 8,1 milyar dolar açık verdi. Bu gelişme neticesinde 2021 yılı Aralık ayında 3,2 milyar dolar açık veren cari denge, 2022 yılının aynı ayında 5,9 milyar dolar açık verdi.

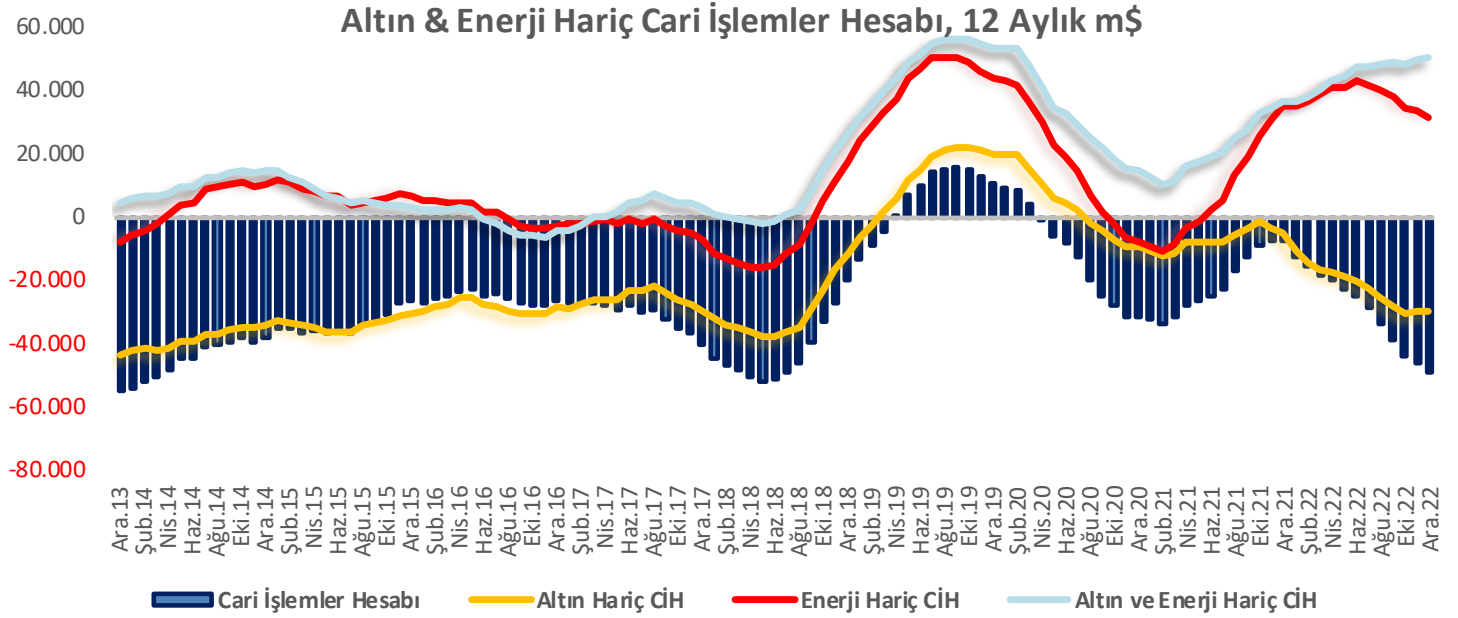
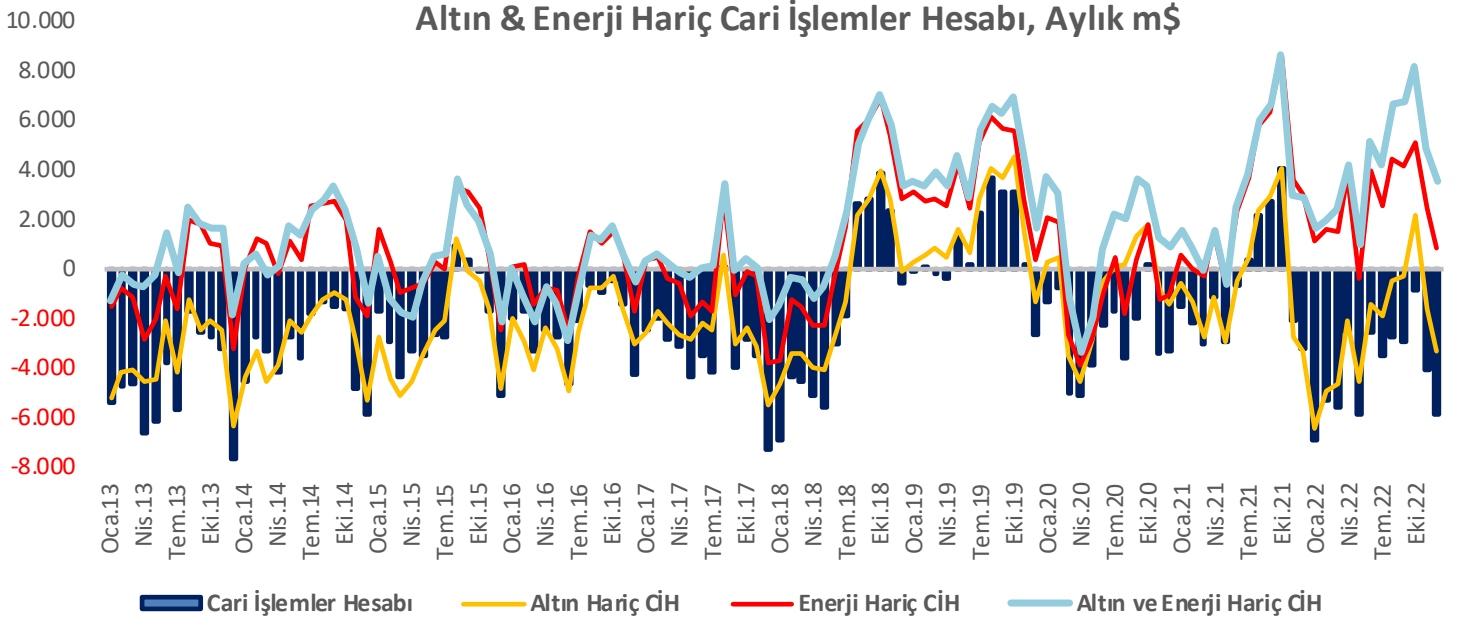

Aralık 2022'de 12 aylık ticaret dengesi 89,7 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi 49,8 milyar dolar fazla verdi. 8,9 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 48,8 milyar dolar oldu.

Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2022 Aralık ayında 5,9 milyar dolar cari açıkla beraber yabancıların 580 milyon dolarlık pay satışıyla birlikte toplamda 6,5 milyar dolar döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık yabancıların 1,3 milyar dolarlık tahvil alımının yanı sıra doğrudan yatırımlardan 374 milyon dolar, net varlık ediniminden 102 milyon dolar ve 6,7 milyar dolar diğer yatırımlar döviz girdisi olmuştur. 428 milyon dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 2,4 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 48,8 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 4 milyar dolarlık pay ve 4,9 milyar dolarlık tahvil satışının yanı sıra 4,5 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 62,2 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık 8,05 milyar dolar doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 42,3 milyar dolar giriş olmuştur. 24,2 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 12,3 milyar dolarlık artış yaşanmıştır.

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2021 Aralık ayında 3,3 milyar dolar açık vermişken, 2022 yılının aynı döneminde 3,3 milyar dolar açık vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılmamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2021 yılı Aralık ayında 7,2 milyar dolar iken petrol fiyatlarındaki yükseliş ve enerji talebinin artmasının etkisiyle 2022 yılı Aralık ayında 8,2 milyar dolara yükselmiştir. 2021 yılı Aralık ayında 3,0 milyar dolar fazla veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2022 yılı Aralık ayında 0,9 milyar dolar fazla vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2021 yılı Aralık ayında 2,9 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, 2022 yılı Aralık ayında 3,5 milyar dolar fazla vermiştir.

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

2022	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	17.630	26.178	-8.548	67%	69,4%
Şubat	19.880	26.171	-6.291	76%	-26,4%
Mart	22.654	29.127	-6.473	78%	2,9%
Nisan	23.412	27.750	-4.338	84%	-33,0%
Mayıs	18.969	27.791	-8.822	68%	103,4%
Haziran	23.255	29.684	-6.429	78%	-27,1%
Temmuz	18.450	27.784	-9.334	66%	45,2%
Ağustos	21.087	30.756	-9.669	69%	3,6%
Eylül	22.406	30.466	-8.060	74%	-16,6%
Ekim	21.038	27.511	-6.473	76%	-19,7%
Kasım	21.718	28.911	-7.193	75%	11%
Aralık	22.880	30.969	-8.089	74%	12,5%
Ocak - Aralık	253.379	343.098	-89.719	74%	

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2022	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	227.498	263.452	-35.954	86%	22,7%
Şubat	231.484	271.627	-40.143	85%	11,7%
Mart	235.404	279.032	-43.628	84%	8,7%
Nisan	240.396	286.618	-46.222	84%	5,9%
Mayıs	242.995	294.984	-51.989	82%	12,5%
Haziran	246.662	303.445	-56.783	81%	9,2%
Temmuz	248.704	311.673	-62.969	80%	10,9%
Ağustos	250.925	320.679	-69.754	78%	10,8%
Eylül	252.525	329.213	-76.688	77%	9,9%
Ekim	252.869	335.980	-83.111	75%	8,4%
Kasım	252.902	339.578	-86.676	74%	4,3%
Aralık	253.379	343.098	-89.719	74%	3,5%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-3.318	-1.907	-8.548	69,4%	348,2%
Şubat	-1.943	-2.102	-6.291	-26,4%	199,3%
Mart	-4.355	-2.988	-6.473	2,9%	116,6%
Nisan	-3.844	-1.744	-4.338	-33,0%	148,7%
Mayıs	-2.744	-3.055	-8.822	103,4%	188,8%
Haziran	-2.062	-1.635	-6.429	-27,1%	293,2%
Temmuz	-1.963	-3.148	-9.334	45,2%	196,5%
Ağustos	-5.376	-2.884	-9.669	3,6%	235,3%
Eylül	-3.754	-1.126	-8.060	-16,6%	615,8%
Ekim	-1.290	-50	-6.473	-19,7%	12.846%
Kasım	-3.860	-3.628	-7.193	11%	98,3%
Aralık	-3.365	-5.046	-8.089	12,5%	60,3%
Ocak - Aralık	-37.874	-29.313	-89.719		206,1%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-18.839	-36.463	-35.954	22,7%	-1,4%
Şubat	-20.045	-36.622	-40.143	11,7%	9,6%
Mart	-23.650	-35.255	-43.628	8,7%	23,7%
Nisan	-25.948	-33.155	-46.222	5,9%	39,4%
Mayıs	-28.337	-33.466	-51.989	12,5%	55,3%
Haziran	-28.012	-33.039	-56.783	9,2%	71,9%
Temmuz	-27.684	-34.224	-62.969	10,9%	84,0%
Ağustos	-31.654	-31.732	-69.754	10,8%	119,8%
Eylül	-34.734	-29.104	-76.688	9,9%	163,5%
Ekim	-35.270	-27.864	-83.111	8,4%	198,3%
Kasım	-38.183	-27.632	-86.676	4,3%	213,7%
Aralık	-37.874	-29.313	-89.719	3,5%	206,1%

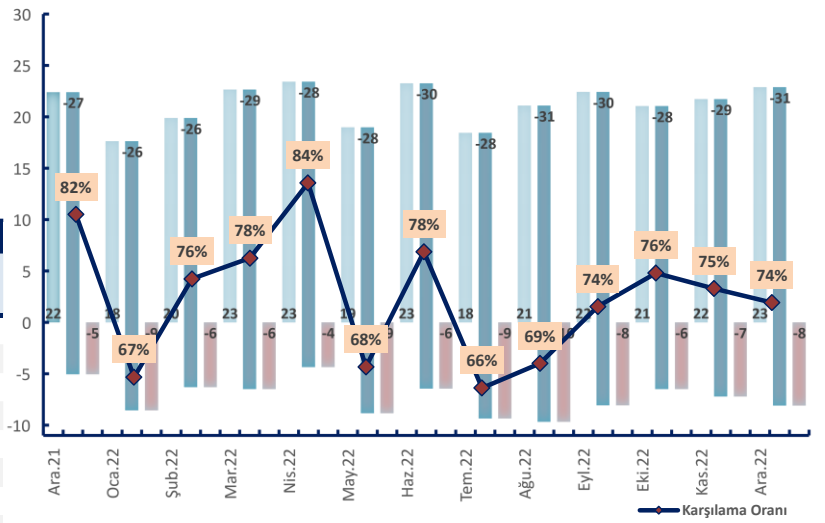
Dış Ticaret Dengesi

2022 yılı Aralık ayında ihracat bir önceki aya göre %5,35 artarak 22.880 milyon dolara yükselirken, ithalat %7,12 artarak 30.969 milyon dolara yükseldi. Böylelikle 2022 yılı Kasım ayında 7.193 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesi, Aralık ayında 8.089 milyon dolar açık verdi.

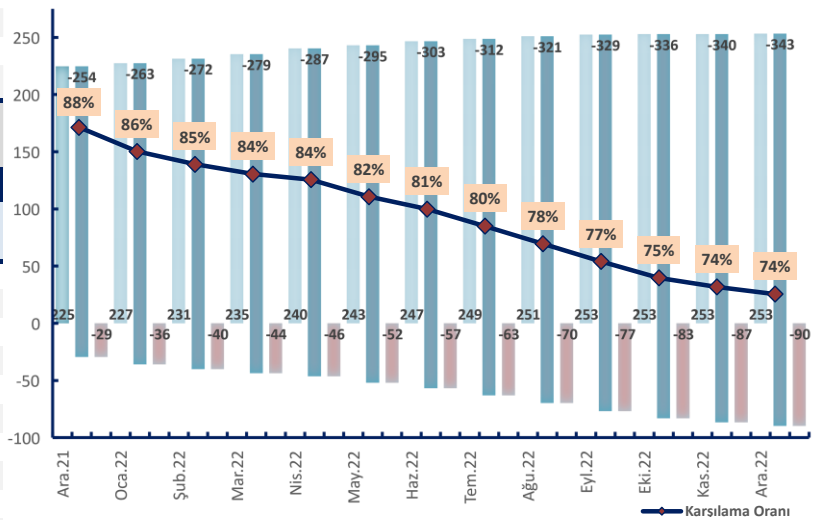
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Aralık ayında %82 seviyesindeyken 2022 yılı Aralık ayında %74'e geriledi. Kasım 2022'de ise %75 seviyesinde idi.

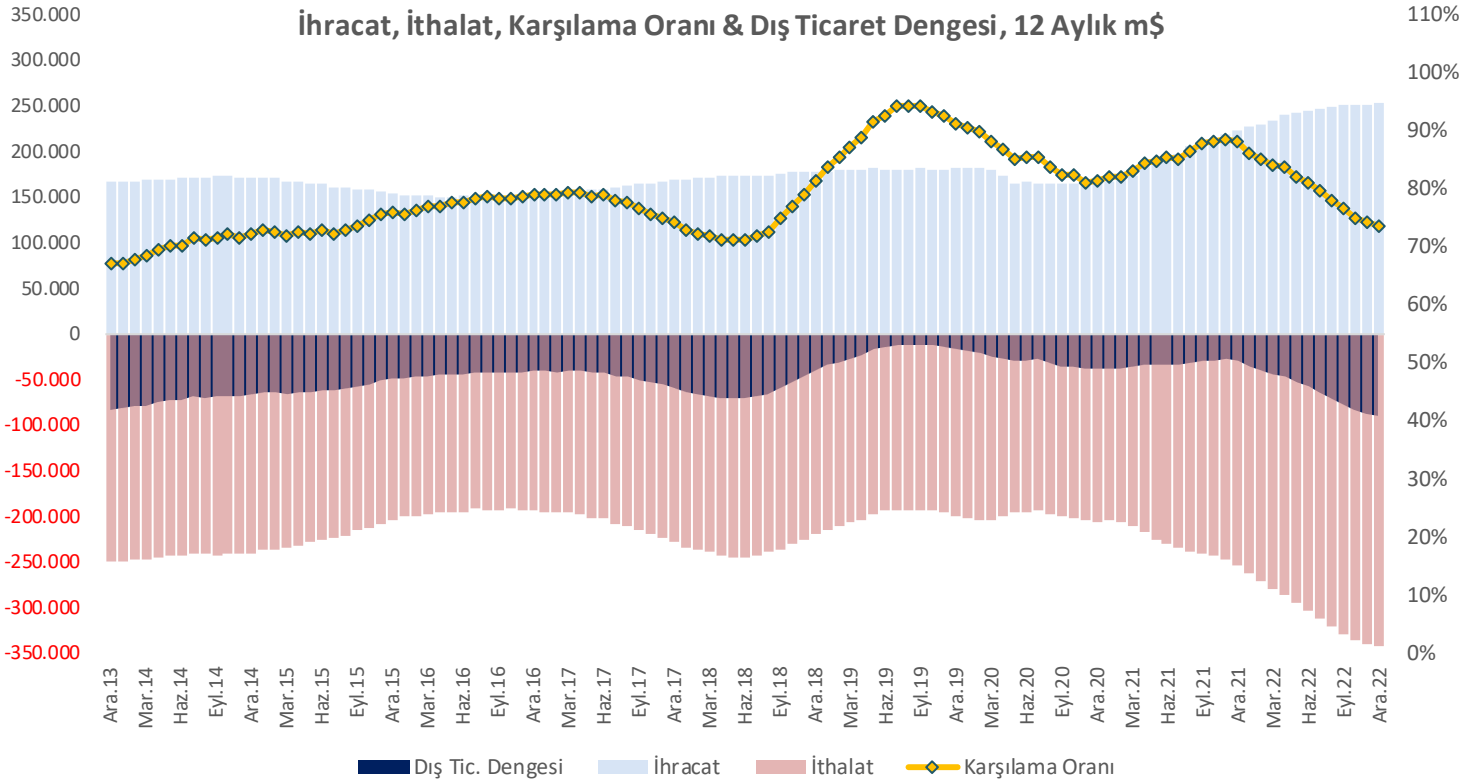
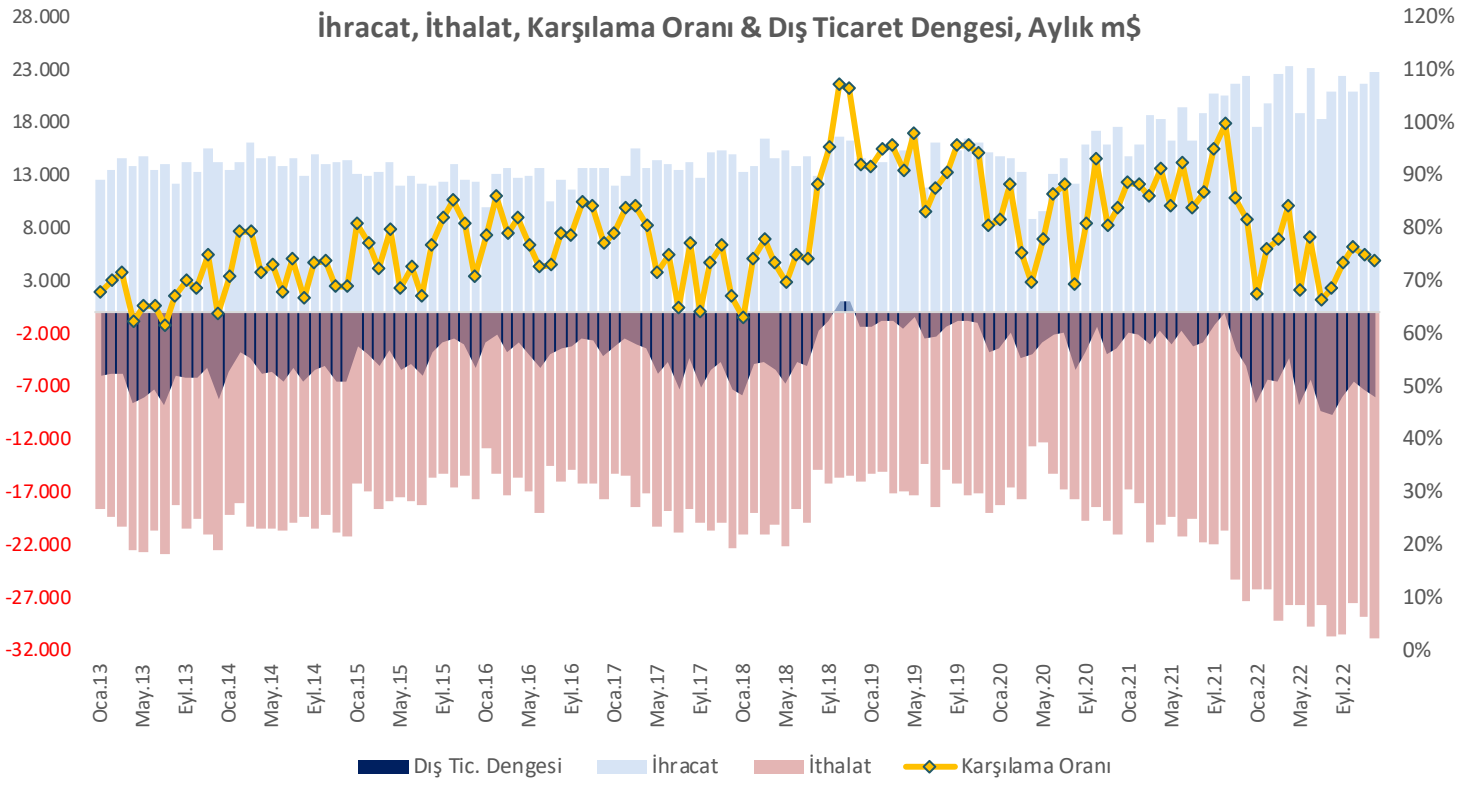
12 aylık ihracat ve ithalat sırasıyla 253.379 ve 343.098 milyon dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 89.719 milyar dolar olarak gerçekleşti.

İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

İHRACAT, İTHALAT & DİŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2021 yılı Aralık ayında 2,3 milyar dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2022 yılı Aralık ayında 2,5 milyar dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %26,7 azalırken, yıllık %8,1 artış gösterdi.

Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Aralık 2022'de bir önceki yılın aynı ayına göre %12,1 azalarak 1.468 milyon dolara geriledi. Aylık bazda kış aylarının gelmesiyle %38,9 azaldı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık

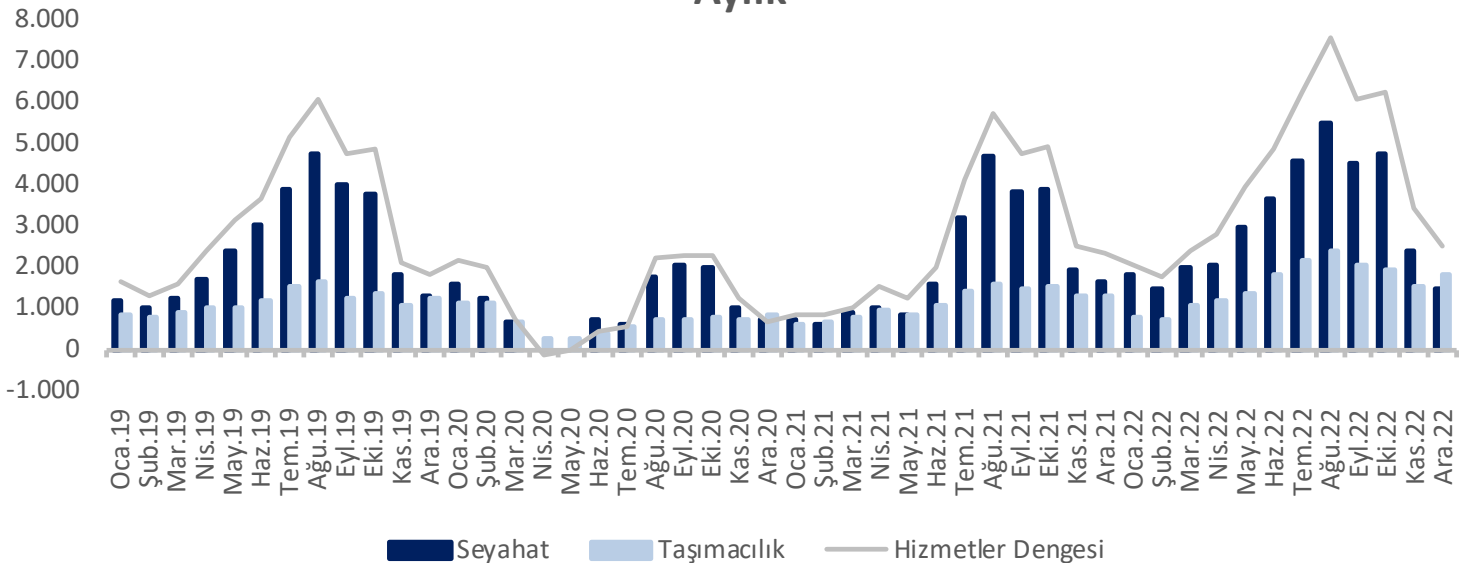
2022	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	41	768	1.821	14	-93	-52	-206	-10	-182	-7	-54	2.047	-11,4%	151,8%
Şubat	90	711	1.477	5	-85	-110	-129	5	-178	-3	-46	1.751	-14,5%	108,7%
Mart	56	1.047	1.963	24	-124	-95	-228	-30	-184	1	-65	2.377	35,8%	137,7%
Nisan	108	1.164	2.035	27	-76	-122	-168	8	-153	1	-51	2.788	17,3%	81,7%
Mayıs	108	1.345	2.955	30	-83	-79	-145	30	-195	12	-54	3.937	41,2%	221,4%
Haziran	102	1.791	3.664	27	-107	-74	-245	-19	-227	10	-78	4.868	23,6%	142,8%
Temmuz	76	2.173	4.563	31	-74	-65	-221	-18	-200	9	-45	6.236	28,1%	51,2%
Ağustos	134	2.401	5.508	30	-73	-103	-149	6	-161	10	-49	7.559	21,2%	31,7%
Eylül	97	2.052	4.521	28	-62	-29	-243	-35	-247	21	-39	6.078	-19,6%	27,7%
Ekim	138	1.960	4.745	24	-68	-103	-216	-25	-182	22	-54	6.258	3,0%	26,6%
Kasım	74	1.520	2.403	29	-65	-76	-183	-33	-224	26	-88	3.407	-45,6%	35,3%
Aralık	110	1.803	1.468	106	-94	-73	-482	-71	-303	73	-61	2.498	-26,7%	8,1%
Ocak - Aralık	1.134	18.735	37.123	375	-1.004	-981	-2.615	-192	-2.436	175	-684	49.804		56,6%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2022	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	738	13.629	26.073	234	-1.228	-193	-2.410	-622	-2.495	-99	-698	33.046	3,9%	154,1%
Şubat	796	13.673	26.943	229	-1.222	-323	-2.397	-559	-2.528	-89	-683	33.958	2,8%	186,9%
Mart	820	13.916	28.003	236	-1.212	-430	-2.419	-451	-2.461	-78	-702	35.335	4,1%	191,6%
Nisan	874	14.146	29.010	249	-1.179	-544	-2.435	-388	-2.464	-65	-738	36.589	3,5%	165,1%
Mayıs	926	14.658	31.102	267	-1.184	-602	-2.432	-290	-2.483	-41	-742	39.301	7,4%	160,9%
Haziran	942	15.356	33.171	278	-1.173	-680	-2.409	-184	-2.491	-24	-764	42.164	7,3%	153,6%
Temmuz	975	16.132	34.526	294	-1.177	-748	-2.431	-158	-2.512	-2	-781	44.275	5,0%	119,2%
Ağustos	1.038	16.969	35.315	308	-1.164	-830	-2.411	-93	-2.457	23	-762	46.094	4,1%	94,3%
Eylül	1.090	17.563	36.021	315	-1.133	-825	-2.424	-212	-2.454	62	-754	47.413	2,9%	80,8%
Ekim	1.162	17.999	36.865	316	-1.113	-899	-2.472	-193	-2.438	94	-759	48.728	2,8%	68,6%
Kasım	1.177	18.231	37.326	326	-1.072	-935	-2.469	-193	-2.418	128	-661	49.616	1,8%	64,3%
Aralık	1.134	18.735	37.123	375	-1.004	-981	-2.615	-192	-2.436	175	-684	49.804	0,4%	56,6%

Kaynak: TCMB

Aylık

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2022	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	442	-965	3.784	942	4.203
Şubat	6	-820	2.834	2.218	4.238
Mart	188	-3.054	2.099	4.506	3.739
Nisan	786	-606	2.945	-3.217	-92
Mayıs	2.005	-4.380	478	5.939	4.042
Haziran	1.034	-1.610	-1.121	1.960	263
Temmuz	280	-631	4.199	-4.423	-575
Ağustos	640	813	9.595	-10.786	262
Eylül	602	-3.347	2.259	1.656	1.170
Ekim	828	-191	3.641	-5.059	-781
Kasım	867	538	4.854	-3.613	2.646
Aralık	374	828	6.721	-2.434	
Ocak - Aralık	8.052	-13.425	42.288	-12.311	19.115

Finans Hesabı

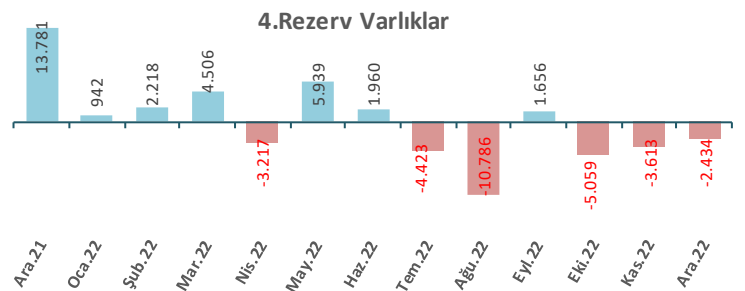
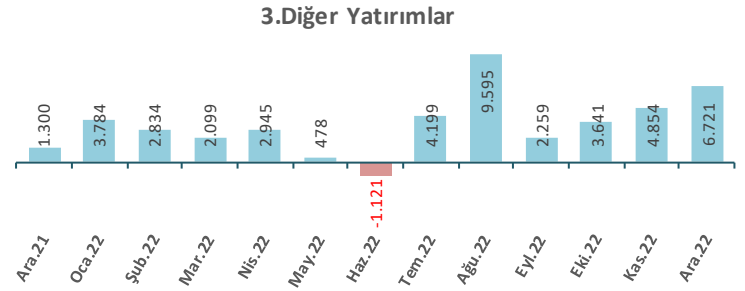
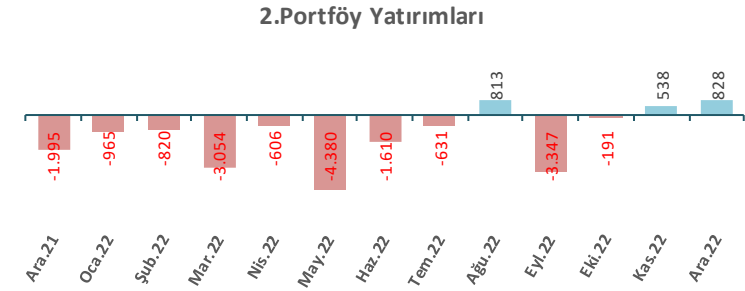
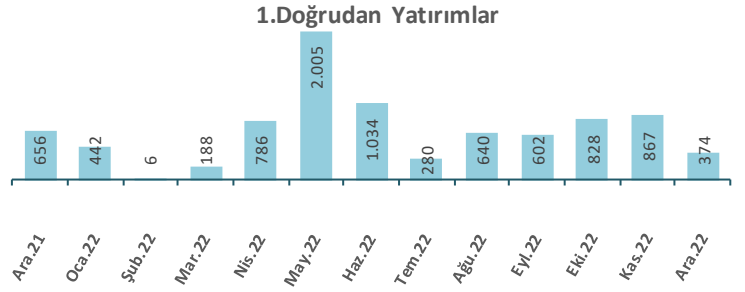
Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2021 Aralık ayında 656 milyon dolar net giriş yaşanırken 2022 yılı Aralık ayında 374 milyon dolarlık giriş yaşandı.

Portföy yatırımlarında ise 828 milyon dolarlık net giriş oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 580 milyon dolar net satış ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 16 milyon dolar net alım yaptığı görülmektedir.

Diğer yatırımlarda da 6.721 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

2022 yılı Kasım ayında 3.613 milyon dolar net artış görülen rezerv varlıklarda, Aralık ayında 2.434 milyon dolar artış yaşandı.

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.783	-644	-4.203	-69,4%	552,6%
Şubat	-1.081	-660	-4.238	0,8%	542%
Mart	-9.735	-1.474	-3.739	-11,8%	153,7%
Nisan	-6.149	-2.328	92	A.D.	A.D.
Mayıs	-7.086	-3.297	-4.042	A.D.	22,6%
Haziran	-705	2.201	-263	-93,5%	A.D.
Temmuz	-1.976	3.096	575	A.D.	-81,4%
Ağustos	-6.051	3.538	-262	A.D.	A.D.
Eylül	-1.560	4.213	-1.170	346,6%	A.D.
Ekim	-1.595	3.286	781	A.D.	-76,2%
Kasım	1.105	159	-2.646	A.D.	A.D.
Aralık	-2.816	-13.742	-5.489	107,4%	-60,1%
Ocak - Aralık	-39.432	-5.652	-24.604		335,3%

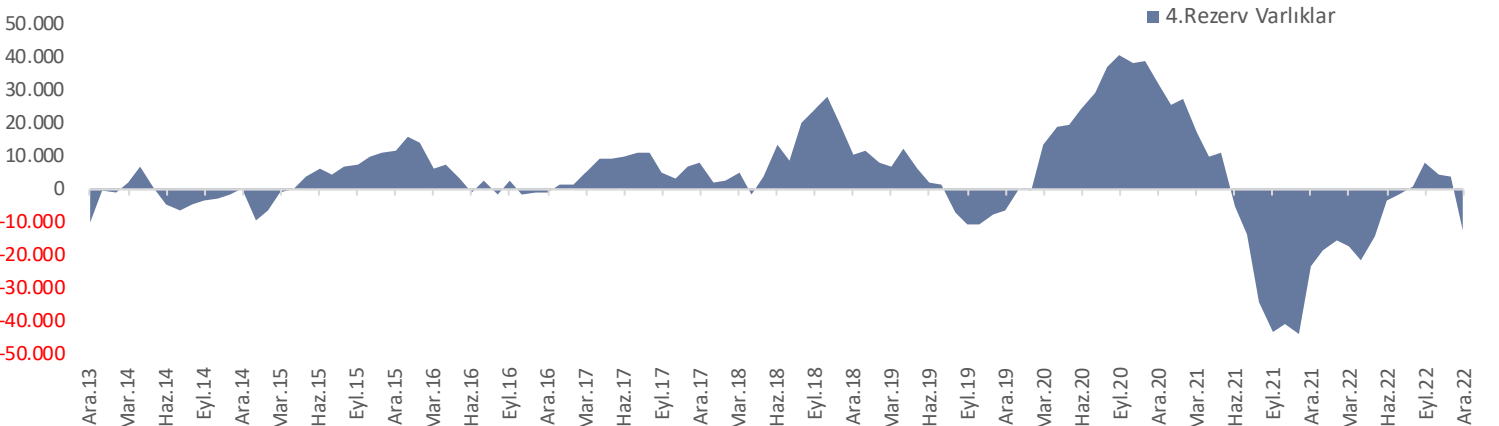
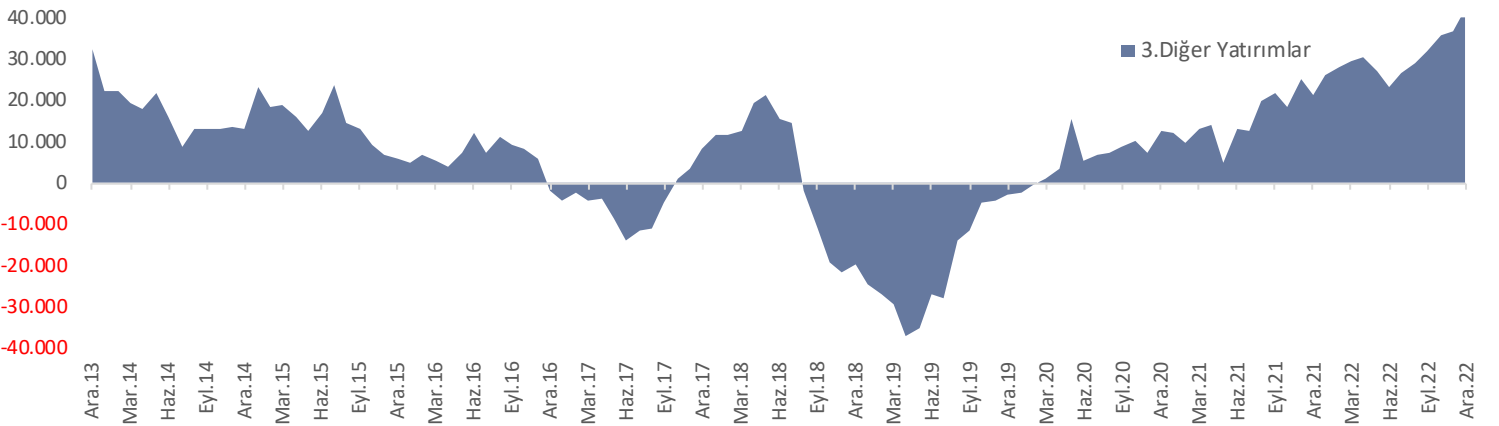
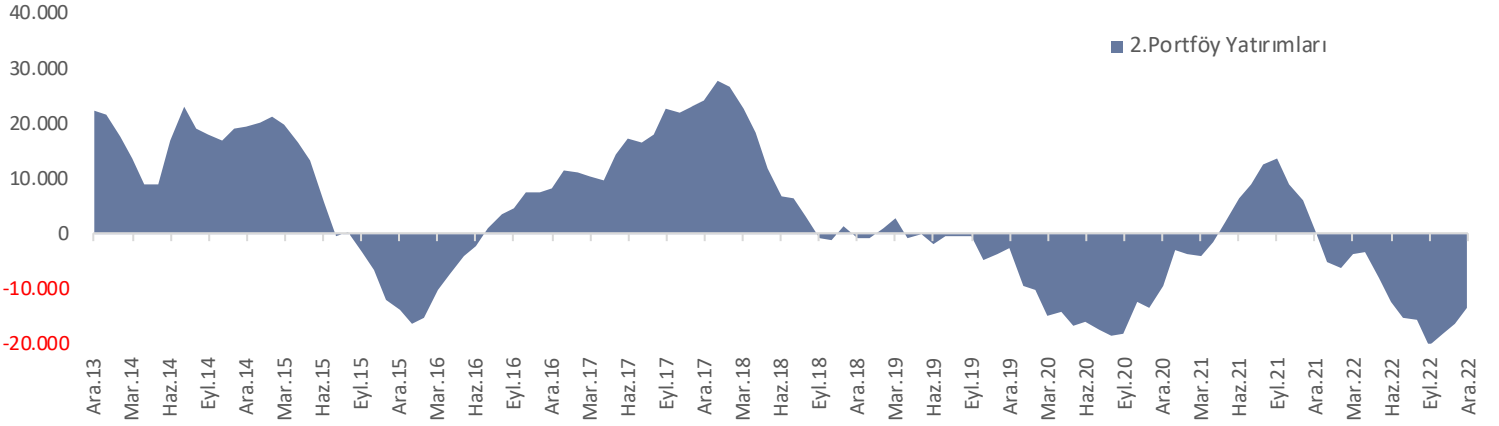
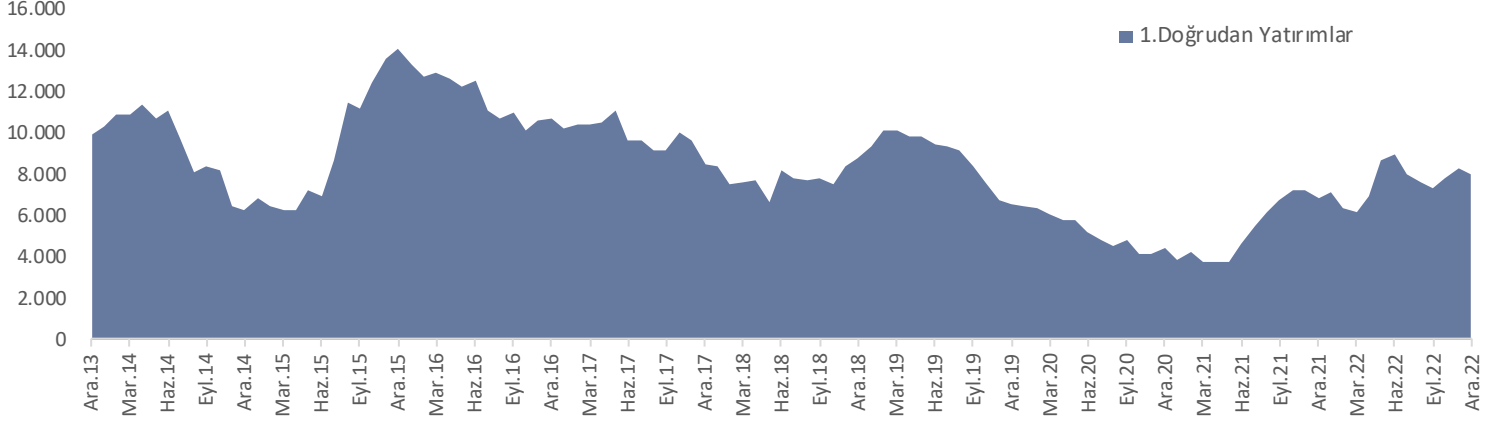

Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	5.557	-38.293	-9.211	63,0%	-75,9%
Şubat	4.420	-37.872	-12.789	38,8%	-66,2%
Mart	-5.297	-29.611	-15.054	17,7%	-49,2%
Nisan	-14.467	-25.790	-12.634	-16,1%	-51,0%
Mayıs	-23.886	-22.001	-13.379	5,9%	-39,2%
Haziran	-19.193	-19.095	-15.843	18,4%	-17,0%
Temmuz	-23.006	-14.023	-18.364	15,9%	31,0%
Ağustos	-30.321	-4.434	-22.164	20,7%	399,9%
Eylül	-35.936	1.339	-27.547	24,3%	A.D.
Ekim	-40.078	6.220	-30.052	9,1%	A.D.
Kasım	-37.446	5.274	-32.857	9,3%	A.D.
Aralık	-39.432	-5.652	-24.604	-25,1%	335,3%

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Net Hata ve Noksan Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksana yansıdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülemezle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (İthalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyanat hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2021 yılı Aralık ayında 10.570 milyon dolar çıkış görülürken, 2022 Aralık ayında ise 428 milyon dolar giriş yaşandı.

Net Hata ve Noksan, m\$ - Aylık

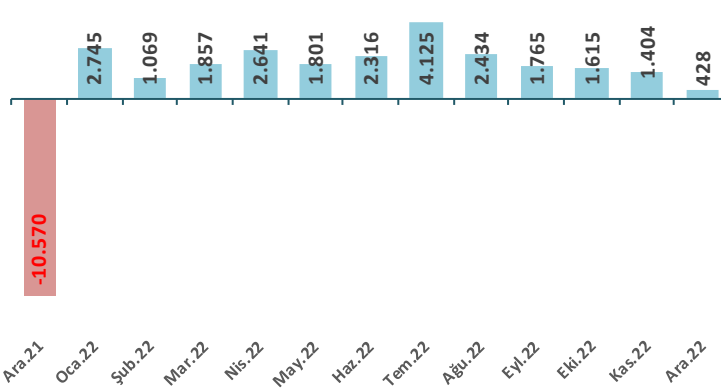
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-449	868	2.745	A.D.	216,2%
Şubat	-342	1.529	1.069	-61,1%	-30%
Mart	-4.727	1.564	1.857	73,7%	18,7%
Nisan	-1.074	-1.221	2.641	42,2%	A.D.
Mayıs	-3.246	-399	1.801	-31,8%	A.D.
Haziran	1.552	2.812	2.316	28,6%	-17,6%
Temmuz	-303	2.723	4.125	78%	51,5%
Ağustos	-2.455	1.396	2.434	-41,0%	74,4%
Eylül	403	1.494	1.765	-27,5%	18,1%
Ekim	-1.816	-817	1.615	-8%	A.D.
Kasım	4.488	2.265	1.404	-13,1%	-38,0%
Aralık	461	-10.570	428	-69,5%	A.D.
Ocak - Aralık	-7.508	1.644	24.200		1.372%

Net Hata ve Noksan, m\$ - 12 Aylık

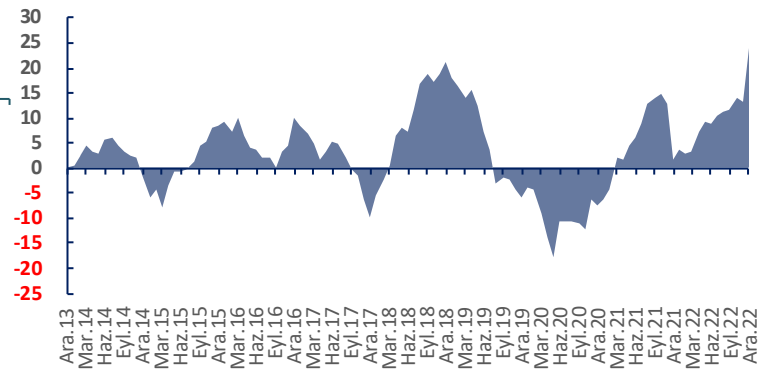
	2020	2021	2022	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-4.017	-6.191	3.521	114,2%	A.D.
Şubat	-4.385	-4.320	3.061	-13,1%	A.D.
Mart	-9.236	1.971	3.354	9,6%	70,2%
Nisan	-13.689	1.824	7.216	115,1%	295,6%
Mayıs	-17.937	4.671	9.416	30,5%	101,6%
Haziran	-10.797	5.931	8.920	-5,3%	50,4%
Temmuz	-10.626	8.957	10.322	15,7%	15,2%
Ağustos	-10.637	12.808	11.360	10,1%	-11,3%
Eylül	-11.184	13.899	11.631	2,4%	-16,3%
Ekim	-12.373	14.898	14.063	20,9%	-5,6%
Kasım	-6.162	12.675	13.202	-6,1%	4,2%
Aralık	-7.508	1.644	24.200	83,3%	1.372,0%

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksan, Aylık, m\$

Net Hata ve Noksan, 12 Aylık, milyar \$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

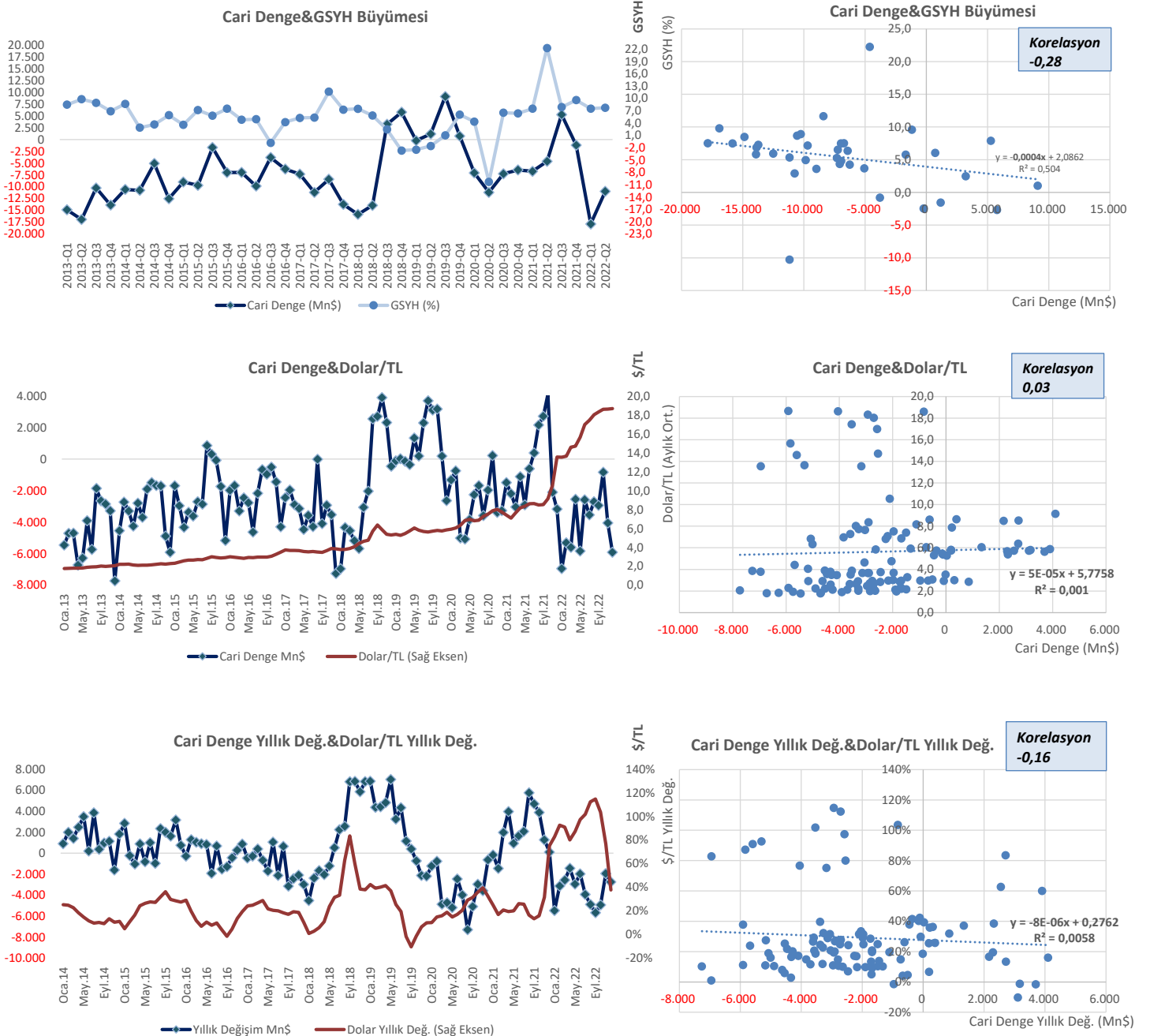
ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Ocak-Aralık		
(Milyon ABD Doları)														2021	2022	
		Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22	Nis.22	May.22	Aylık								
								Haz.22	Tem.22	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22		
I-	CARİ İŞLEMLER HESABI	-3.174	-6.948	-5.306	-5.594	-2.546	-5.835	-2.579	-3.534	-2.705	-2.933	-830	-4.049	-5.910	-7.232	-48.769
	Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-3.286	-6.791	-5.263	-5.403	-2.442	-5.746	-2.459	-3.589	-2.754	-2.932	-869	-4.040	-6.124	-8.180	-48.412
	Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-2.736	-6.501	-4.540	-4.096	-1.550	-4.885	-1.561	-3.098	-2.110	-1.982	-215	-3.786	-5.591	2.499	-39.915
A.	DIŞ TİCARET DENGESİ	-5.046	-8.548	-6.291	-6.473	-4.338	-8.822	-6.429	-9.334	-9.669	-8.060	-6.473	-7.193	-8.089	-29.313	-89.719
	Mal İhracatı	22.403	17.630	19.880	22.654	23.412	18.969	23.255	18.450	21.087	22.406	21.038	21.718	22.880	224.686	253.379
	Mal İthalatı	27.449	26.178	26.171	29.127	27.750	27.791	29.684	27.784	30.756	30.466	27.511	28.911	30.969	253.999	343.098
B.	HİZMETLER DENGESİ	2.310	2.047	1.751	2.377	2.788	3.937	4.868	6.236	7.559	6.078	6.258	3.407	2.498	31.812	49.804
	Hizmet Gelir	5.967	4.892	4.470	5.612	5.809	7.082	8.486	9.428	10.882	9.644	9.499	6.899	7.286	61.408	89.989
	Hizmet Gider	3.657	2.845	2.719	3.235	3.021	3.145	3.618	3.192	3.323	3.566	3.241	3.492	4.788	29.596	40.185
C.	Birincil Gelir Dengesi	-550	-290	-723	-1.307	-892	-861	-898	-491	-644	-950	-654	-254	-533	-10.679	-8.497
D.	İkincil Gelir Dengesi	112	-157	-43	-191	-104	-89	-120	55	49	-1	39	-9	214	948	-357
1.	Genel Hükümet	90	-204	-74	-160	-141	-115	-130	17	13	-41	25	-55	215	430	-650
2.	Diğer Sektörler	22	47	31	-31	37	26	10	38	36	40	14	46	-1	518	293
II-	SERMAYE HESABI	2	0	-1	-2	-3	-8	0	-16	9	-2	-4	-1	-7	-64	-35
III-	FİNANS HESABI	-13.742	-4.203	-4.238	-3.739	92	-4.042	-263	575	-262	-1.170	781	-2.646	-5.489	-5.652	-24.604
1.	Doğrudan Yatırımlar	-656	-442	-6	-188	-786	-2.005	-1.034	-280	-640	-602	-828	-867	-374	-6.874	-8.052
2.	Portföy Yatırımları	1.995	965	820	3.054	606	4.380	1.610	631	-813	3.347	191	-538	-828	-751	13.425
2.1.	Net Varlık Edinimi	844	714	412	1.568	278	372	870	207	-24	-916	780	336	-102	2.260	4.495
2.2.	Net Yükümlülük Oluşumu	-1.151	-251	-408	-1.486	-328	-4.008	-740	-424	789	-4.263	589	874	726	3.011	-8.930
2.2.1.	Hisse Senetleri	-1.001	-352	-228	-744	139	-1.664	-509	-222	761	-522	-417	300	-580	-1.434	-4.038
2.2.2.	Borç Senetleri	-150	101	-180	-742	-467	-2.344	-231	-202	28	-3.741	1.006	574	1.306	4.445	-4.892
2.2.2.1	Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2.2	Bankalar	89	-114	-614	-759	-606	-1.843	-12	-21	25	-1.131	-1.396	-679	-702	-2.556	-7.852
2.2.2.3	Genel Hükümet	-226	-98	427	18	169	-495	-218	-173	-6	-2.615	2.375	1.435	2.016	4.994	2.835
2.2.2.4	Diğer Sektörler	-13	313	7	-1	-30	-6	-1	-8	9	5	27	-182	-8	2.007	125
3.	Diğer Yatırımlar	-1.300	-3.784	-2.834	-2.099	-2.945	-478	1.121	-4.199	-9.595	-2.259	-3.641	-4.854	-6.721	-21.357	-42.288
4.	Rezerv Varlıklar	-13.781	-942	-2.218	-4.506	3.217	-5.939	-1.960	4.423	10.786	-1.656	5.059	3.613	2.434	23.330	12.311
IV-	NET HATA VE NOKSAN	-10.570	2.745	1.069	1.857	2.641	1.801	2.316	4.125	2.434	1.765	1.615	1.404	428	1.644	24.200

ÖDEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Aylık	Yıllık	
(Milyon ABD Doları)														Değişim	Değişim	
		Ara.21	Oca.22	Şub.22	Mar.22	Nis.22	May.22	12 Aylık								
								Haz.22	Tem.22	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22		
I-	CARİ İŞLEMLER HESABI	-7.232	-12.686	-15.804	-18.362	-19.802	-22.735	-24.704	-28.630	-33.499	-39.154	-44.088	-46.033	-48.769	5,9%	528,2%
	Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-8.180	-13.433	-16.362	-18.685	-19.737	-22.427	-24.298	-28.229	-33.068	-38.674	-43.532	-45.574	-48.412	6,2%	460,6%
	Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-2.499	-2.908	-6.185	-8.293	-9.633	-12.688	-14.619	-18.694	-23.660	-29.275	-34.383	-37.060	-39.915	7,7%	-1548,2%
A.	DIŞ TİCARET DENGESİ	-29.313	-35.954	-40.143	-43.628	-46.222	-51.989	-56.783	-62.969	-69.754	-76.688	-83.111	-86.676	-89.719	3,5%	213,7%
	Mal İhracatı	224.686	227.498	231.484	235.404	240.396	242.995	246.662	248.704	250.925	252.525	252.869	252.902	253.379	0,2%	15,0%
	Mal İthalatı	253.999	263.452	271.627	279.032	286.618	294.984	303.445	311.673	320.679	329.213	335.980	339.578	343.098	1,0%	37,2%
B.	HİZMETLER DENGESİ	31.812	33.046	33.958	35.335	36.589	39.301	42.164	44.275	46.094	47.413	48.728	49.616	49.804	0,4%	64,3%
	Hizmet Gelir	61.408	63.585	65.337	67.459	69.612	73.364	77.301	80.397	83.082	85.182	87.253	88.670	89.989	1,5%	49,8%
	Hizmet Gider	29.596	30.539	31.379	32.124	33.023	34.063	35.137	36.122	36.988	37.769	38.525	39.054	40.185	2,9%	34,6%
C.	Birincil Gelir Dengesi	-10.679	-10.525	-10.177	-10.392	-10.104	-9.739	-9.679	-9.535	-9.408	-9.399	-9.149	-8.514	-8.497	-0,2%	-20,3%
D.	İkincil Gelir Dengesi	948	747	558	323	-65	-308	-406	-401	-431	-480	-556	-459	-357	-22,2%	-157,3%
1.	Genel Hükümet	430	178	-9	-205	-584	-796	-859	-826	-834	-850	-867	-775	-650	-16,1%	-314,7%
2.	Diğer Sektörler	518	569	567	528	519	488	453	425	403	370	311	316	293	-7,3%	-28,2%
II-	SERMAYE HESABI	-64	-46	-46	-46	-48	-60	-59	-56	-25	-24	-27	-26	-35	34,6%	-64,4%
III-	FİNANS HESABI	-5.652	-9.211	-12.789	-15.054	-12.634	-13.379	-15.843	-18.364	-22.164	-27.547	-30.052	-32.857	-24.604	-25,1%	-723,0%
1.	Doğrudan Yatırımlar	-6.874	-7.130	-6.380	-6.230	-6.964	-8.752	-8.968	-8.072	-7.654	-7.345	-7.803	-8.334	-8.052	-3,4%	15,4%
2.	Portföy Yatırımları	-751	5.270	6.323	3.736	3.277	7.949	12.591	15.156	15.682	20.241	18.232	16.248	13.425	-17,4%	-370,0%
2.1.	Net Varlık Edinimi	2.260	2.877	3.888	5.797	5.685	6.105	6.710	7.046	6.737	5.279	5.570	5.441	4.495	-17,4%	212,3%
2.2.	Net Yükümlülük Oluşumu	3.011	-2.393	-2.435	2.061	2.408	-1.844	-5.881	-8.110	-8.945	-14.962	-12.662	-10.807	-8.930	-17,4%	-239,3%
2.2.1.	Hisse Senetleri	-1.434	-1.493	-1.235	-946	-684	-2.447	-2.984	-3.113	-2.875	-3.459	-3.821	-4.459	-4.038	-9,4%	2618,9%
2.2.2.	Borç Senetleri	4.445	-900	-1.200	3.007	3.092	603	-2.897	-4.997	-6.070	-11.503	-8.841	-6.348	-4.892	-22,9%	-180,1%
2.2.2.1	Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
2.2.2.2	Bankalar	-2.556	-3.507	-3.684	-4.207	-3.818	-4.934	-5.554	-5.070	-5.059	-6.216	-6.379	-7.061	-7.852	11,2%	265,3%
2.2.2.3	Genel Hükümet	4.994	321	218	4.943	4.995	4.427	2.325	-62	-404	-5.080	-2.305	593	2.835	378,1%	-92,4%
2.2.2.4	Diğer Sektörler	2.007	2.286	2.266	2.271	1.915	1.110	332	135	-607	-207	-157	120	125	4,2%	-94,1%
3.	Diğer Yatırımlar	-21.357	-26.169	-28.407	-29.898	-30.685	-27.094	-23.184	-26.889	-29.172	-32.178	-35.795	-36.867	-42.288	14,7%	45,5%
4.	Rezerv Varlıklar	23.330	18.818	15.675	17.338	21.738	14.518	3.718	1.441	-1.020	-8.265	-4.686	-3.904	12.311	-415,3%	-108,9%
IV-	NET HATA VE NOKSAN	1.644	3.521	3.061	3.354	7.216	9.416	8.920	10.322	11.360	11.631	14.063	13.202	24.200	83,3%	4,2%

Kaynak: TCMB

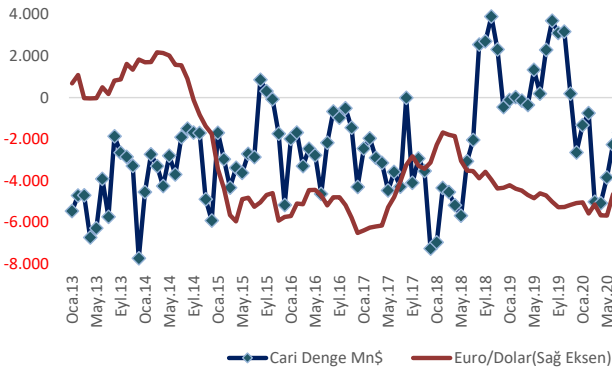
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi Korelasyon Analizi

Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

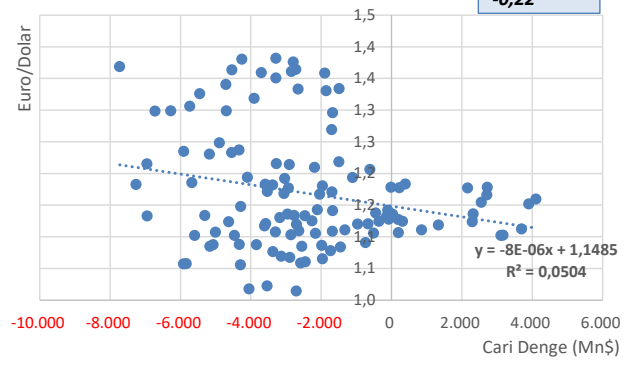
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Cari Denge&Euro/Dolar

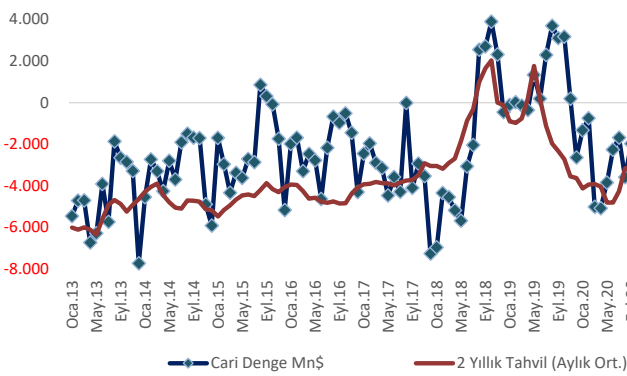

€/ \$

Cari Denge&Euro/Dolar

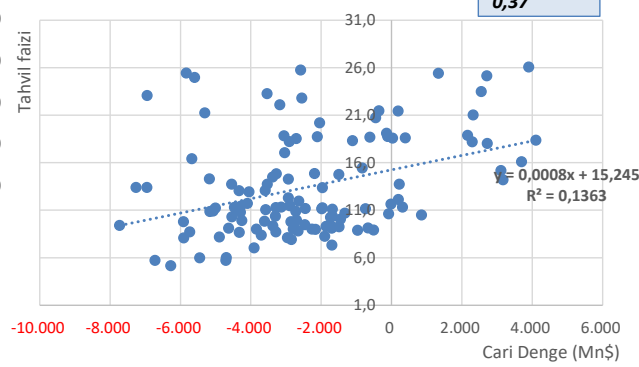

Cari Denge&Tahvil Faizi

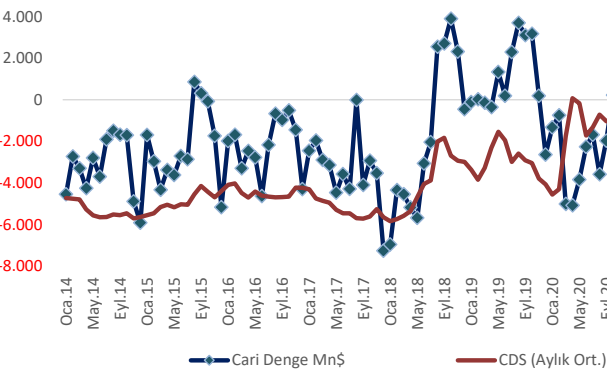

Tahvil

Cari Denge&Tahvil Faizi

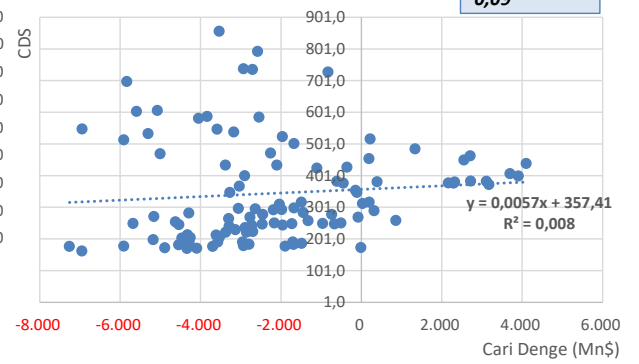

Cari Denge&CDS

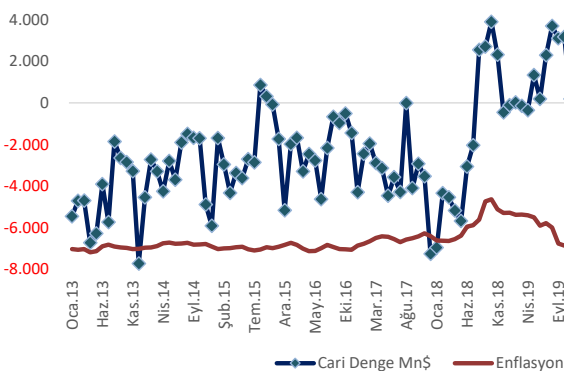

CDS

Cari Denge&CDS

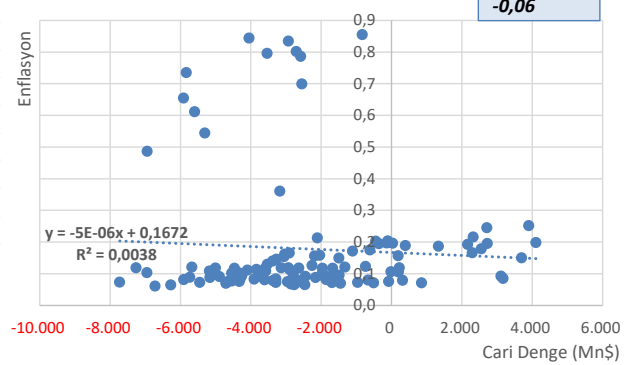

Cari Denge&Enflasyon

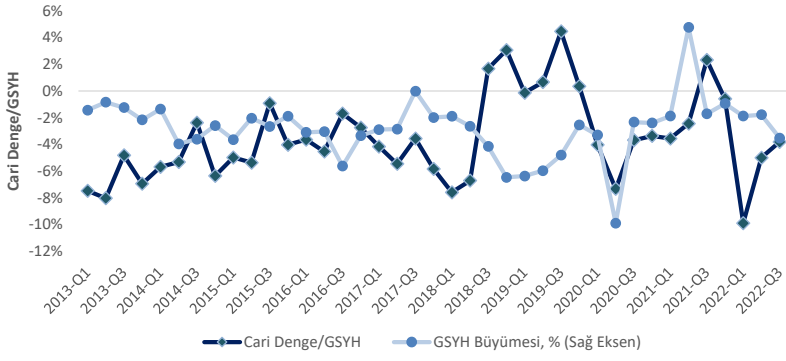

Enf.

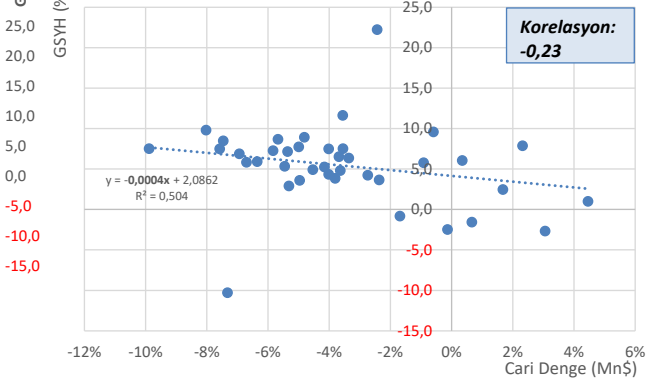
Cari Denge&Enflasyon

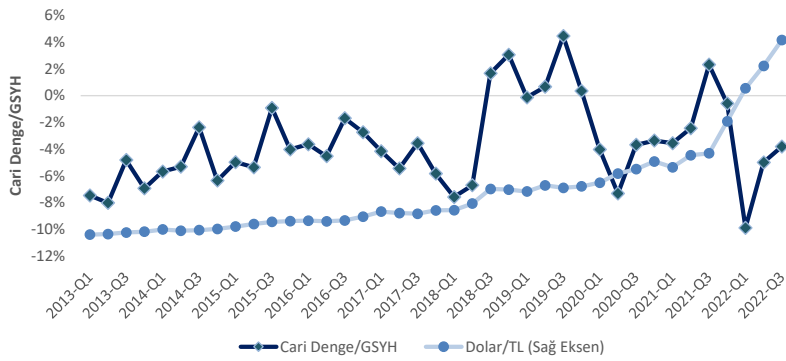
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

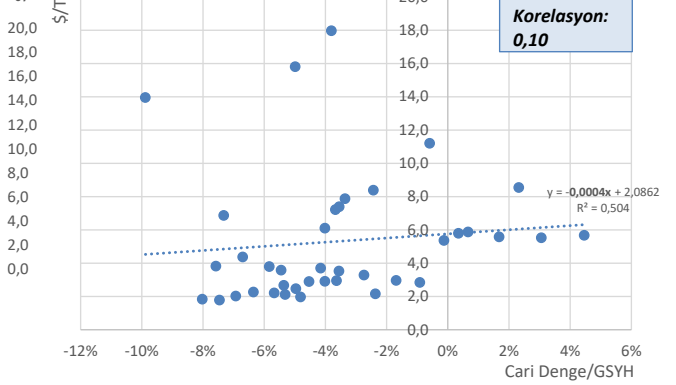
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

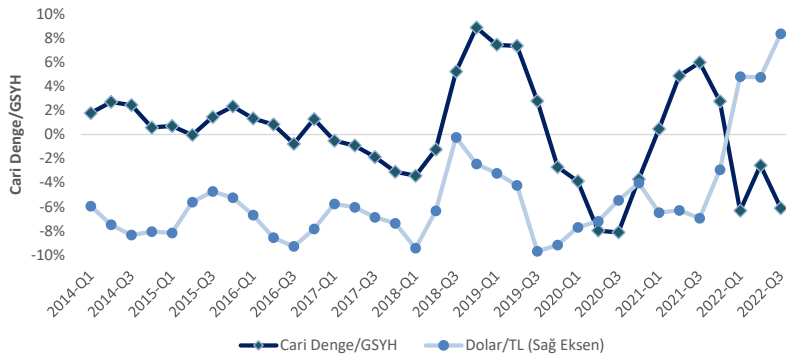
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

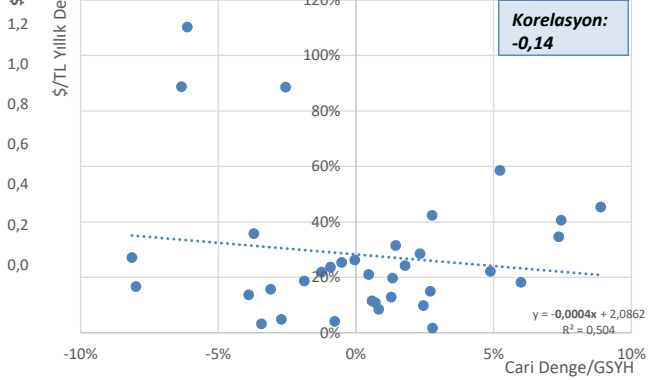
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

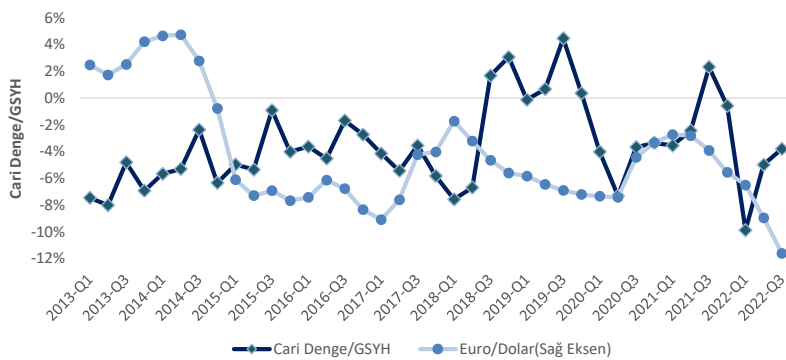
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

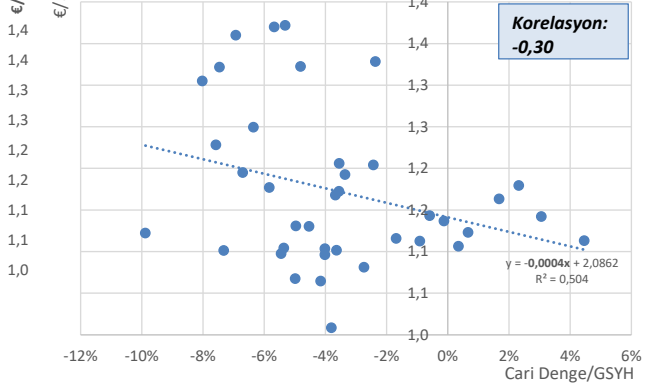
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

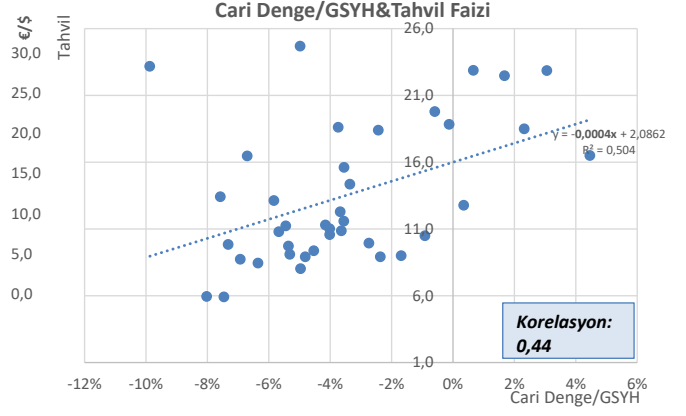
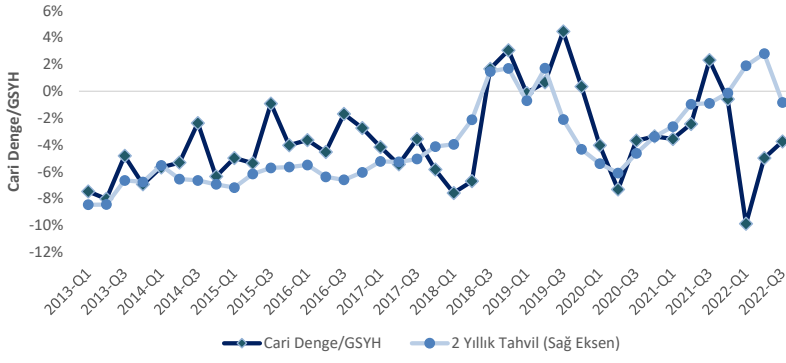

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

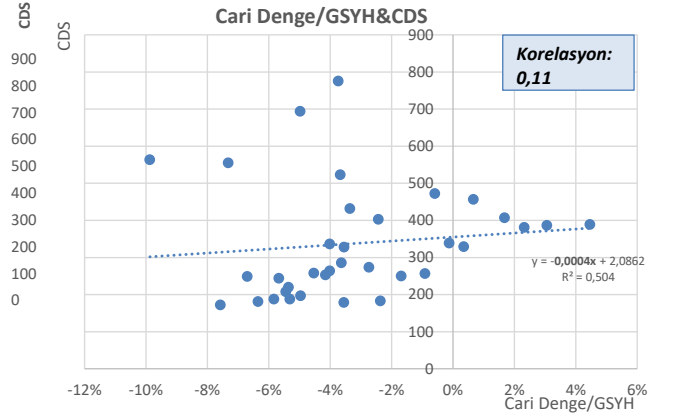
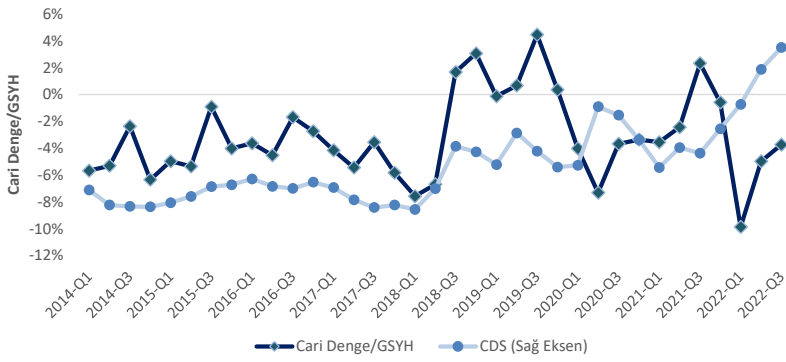

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

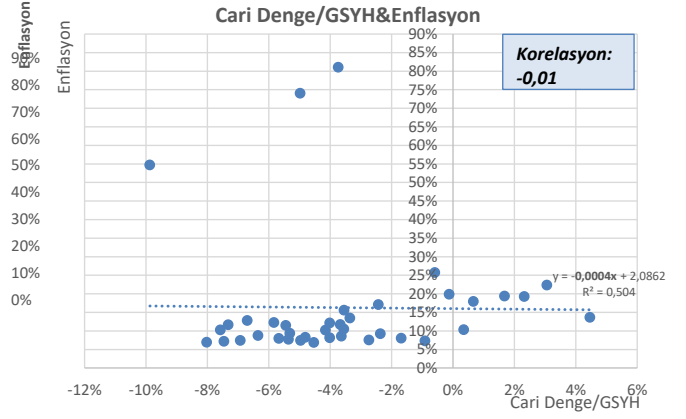
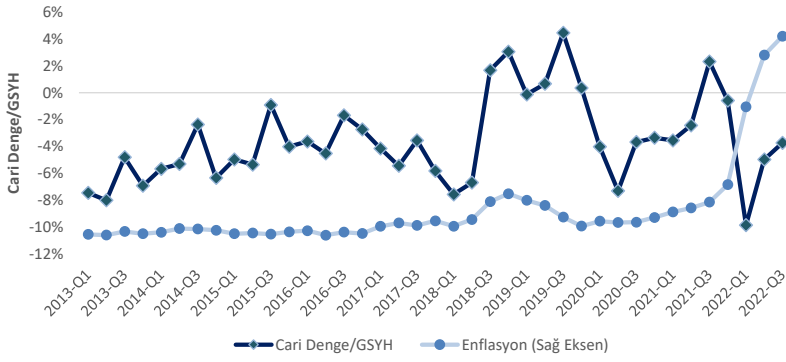
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

Cari Denge/GSYH&CDS

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Bizim Menkul Değerler A.Ş
Araştırma Bölümü
Email : arastirma@bmd.com.tr
Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunu düşündüğünde düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direk veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.